

John Johnsson - mannen bakom Sövde sommarby

Av: Lars Olander

John Johnsson föddes den 2 februari 1924 i Övedskloster. Han var en av 8 barn som mor Charlotta födde. Far Alfred var fiskare i Vombsjön. Alfred och Charlotta hade tidigare bott i Snogeholm, där Alfred varit fiskare. Han bodde i Övedskloster till han var 14 år då familjen flyttade till Blentarp.

John gick 7 år i skolan. På frågan hur han var i skolan, svarar han "Jag var väl som dom andra". Efter skolan utbildade han sig till byggnadssnickare på somrarna och arbetade i skogen på vintrarna. Man gjorde så på den tiden. Då var det överskott på snickare, så facket rekommenderade John att lära till golvläggare istället, då det var brist på sådana. Sagt och gjort, han gick och lärde sig golvläggare yrket. Färdig golvläggare fick han arbete på Svenska Golvunderhåll och reste runt i södra Sverige.

1944 till början av 1946 gjorde han det militära på P7 i Revinge. Den mesta tiden var han i fält. Han trivdes "lagom" med det militära. John, som alltid varit Socialdemokrat, var 15 år när han blev medlem i SSU och när han var golvläggare blev han engagerad i golvläggarnas fack. 1955 blev han anställd på heltid i facket. Han satt sedan med i fackets styrelse mellan 1955 - 68. Han reste även en del som förhandlare för golvläggarfacket

John gifte sig 1951 och flyttade då tillbaka till Blentarp, (efter några års utflykt till Malmö) där han snabbt blev med i Blentarps kommunalfullmäktige. John har hela tiden intresserat sig för socialpolitik och han hade kommunala uppdrag i Blentarp under omkring 25 år. 1962 blev han invald som ledamot i Landstinget. Han satt också i riksdagen under hela 20 år, från 1968 till 1988. I riksdagen var han kvittningsman. Kvittningsmannen godkände om dom egna skulle få åka på uppdrag eller inte. Kvittningsmannen har också den maktpåliggande uppgiften att ta ställning till om kamraterna i gruppen måste delta i en votering eller ej. "Elaka kvinnor i den svenska riksdagen brukar framhålla att det bara finns två kvittningsorsaker, som räknas; Egen begravning eller älgjakt". Men det är väl inte sant, John? Kvittningsförfarandet är också internationellt vanligt. I England har t ex underhuset de s k "whipen", som med stor hårdhet reglerar kamraternas uppgift.

John har träffat alla dom "Stora"; Per Albin Hansson, Tage Erlander, Olof Palme.....

John, som var intresserad av att skriva, arbetade för Arbetet i Malmö och för Aurora i Ystad som frilansjournalist, där hans områden var det fackliga och politiska livet i Blentarp.

Redan på 50-talet blev John ombud att vara med i pastoratet. Orsaken var pastoratet dels behövde folk, dels behövde föryngras sig själva. Då handlade det mest om att förvalta skog och fastigheter. Kyrkoråden i församlingarna skötte det mesta av det andra arbetet.

Det var på den vägen som John kom på det här med en sommarby. Sövde, Blentarps och Everlövs pastorats kyrkoråd som det hette på den tiden förvaltade marken som vår sommarby ligger på idag. Det var svårt att odla marken på grund av att den var sandig och järnhaltig. Alltså fick inte pastoratet någon avkastning på marken. John Johnsson fick då i början av 1961 en snilleblix! Varför inte göra området till en sommarby? Sagt och gjort så togs frågan upp i pastoratkyrkorådet. John berättade om "sin" Sommarby och lade även fram en kalkyl för kostnader och intäkter. Kyrkorådet vädrade morgonluft och förslaget bifölls omedelbart. Så bildades Sövdesjöns Sommarbys styrelse där John Johnsson blev ordförande och har så varit hela tiden, kommunalrådets ordförande i Blentarp Hjalmar Andersson, samt pastoratets kassör Harry Paulsson blev satta att genomföra idé till verklighet. John är nog med att påpeka att Hjalmar och Harry har stor del i sommarbyn också.

Arkitekt SAR, Arne Strömdahl anlätades och upprättade en markplan över området. Första förslaget blev för kompakt och ratades av kyrkorådet. Nästa förslag däremot antogs kyrkorådet direkt. Det var på 12 byar med sammanlagt 68 tomter på c:a 750 kvm + en kiosk. Kiosken blev inte lönsam så efter fyra år byggdes där kiosken stod ett fritidshus istället. Pastoratet som investerat c:a 80.000:-, räknade med att få in ungefär 17.000:- om året, så det blev en bra affär av den värdelösa jorden till slut. Första annonsen infördes i Sydsvenskan den 18 februari 1962. Den följdes upp av ytterligare en annons i Sydsvenskan den 17 april 1962. En notis var införd i Skånska Dagbladet den 1/9 1962 om Länsstyrelsens godkännande av byggnadsplan för fritids bebyggelse på del av Sövde 1:1. Alla tomterna tog snabbt slut. Under hösten 1962 började så dom första fritidshusen byggas på området.

Det fanns även ett förslag om att lägga en sommarby i Everlöv, men där blev protesterna bland dom boende så stora, så förslaget drogs tillbaka.

Det fanns en del kritik bland dom första husägarna om att husen var för stora! På min fråga om vad han tycker om dom förändringar som varit i sommarbyn under dom 40 år som gått, svarar han att han är nöjd med hur det blivit. Det kallas för utveckling, säger han. Jag frågar också om han kunde gjort något annorlunda från start och då svarar han att "nä, det har blivit ungefär så som det var tänkt". Ingen i Sövde by opponerade sig över att det skulle läggas en sommarby granne med dom och Gunnar och Elsa som hade bondgården mitt emot sommarbyn var också positiva till sommarbyn, fast den gränsade till deras åkrar.

Stugområdet väckte stor uppmärksamhet i pressen vid den tiden. Det

ansågs att planläggningen var epokgörande i många avseenden. 1968 bebyggdes By 13 till 18, totalt 32 tomter. Mellan 1971 och 1976 byggdes så fritidshus på dom resterande 40 och idag har vi 26 Byar med totalt 141 hus, varav ett femtiotal idag är året runt boende. Jag frågar John om han inte var orolig för dom sista byarna 19 - 26 som var svårare att få folk intresserade för. Det tog ju trots allt 5 år att få dom alla utarrenderade, medan dom första byarna försvann direkt. Nå svarar John, jag var aldrig orolig. Det kom hela tiden folk som var intresserade och tittade på tomter. Dom tog bara lite längre tid på sig att för att bestämma om dom skulle slå till.

John berättar en anekdot från den tiden. På den tiden trodde folk att även skogen mitt emot sommarbyn skulle bebyggas, så dom gick helt sonika in i skogen och slog ner stolpar för att märka ut "sin tomt"! Sedan åkte dom till Blentarp för att registrera tomten. Men där blev det stopp. Där fanns nämligen inga som helst planer på att bygga hus där.

John har även medverkat till verksamheten hos en våra grannar - Snogeholms strövområde. Det började för länge länge sedan med att en stor industriägare i Hälsingborg (som det hette på den tiden) donerade en summa pengar till Landstinget för förvärvande av skog som sedan skulle bevaras. Som ett komplement till dessa skogar köpte landstinget Snogeholm av Greve Wachtmeister. Då kom bl.a. John på idén att göra hela området så att människor kunde ha glädje av den fina natur som finns där. På området anlades många fina strövstigar. John såg också till att det anlades handikappstigar. Den nuvarande campingplatsen uppfördes, äldre hus renoverades, som vanligt folk för en rimlig peng kunde hyra. Alltihopa stod färdigt i slutet av 70-talet och alla som vandrat där har sett hur fint det blivit.

Jag frågar John hur han har kunnat förena alla sina politiska uppdrag (pastoratet, riksdagen, m.fl. uppdrag) med skötseln av sommarbyn? Det har gått bra, svarar han, bl.a. på grund av att min fru har hjälpt till när jag varit borta och när jag varit hemma har jag skött det under helgerna och då har också sommargästerna varit där så det har gått bra.

Jag frågar också John vad han tycker om "vår" damm nu sedan den blivit klar. Men där får jag tji. John tycker fortfarande inte om dammen. Han är orolig för att den åter kommer att slyta igen. Vi får väl se till sommaren när där blivit grön och fint.